

FINANSSIVALVONTA
FINANSINSPEKTIONEN
FINANCIAL SUPERVISORY AUTHORITY

Directors' Institute Finland 15.5.2017
Finanssivalvonnan puheenvuoro

Tiina Visakorpi, Head of Division

Laura Heinola, Senior Accounting Expert, IFRS

Finanssivalvonnan organisaatio (muutoksen alla 2017)





- Valvoo IFRS-standardien ja kirjanpitolain noudattamista (FivaL 1 luvun 3 § 2 mom 4 kohta, KPL 8 luvun 1 § 3 mom.)
 - Edistää IFRS:n yhtenäistä soveltamista Euroopassa osallistumalla Euroopan arvopaperimarkkinavalvojan toimintaan
- Valvoo tilintarkastajia reagoivasti (FivaL 1 luvun 3 § 7 b) kohta) ja on yhteistyössä PRH:n tilintarkastusvalvonnan kanssa (tilintarkastuslain 9 luvun 2 §)
- Arvioi PIE-yhteisöjen tarkastusvaliokuntien toimintaa osana markkinoiden laadun ja kilpailun seurantaa (tilintarkastusasetuksen artikla 27)
 - Finanssivalvonta toimii toimivaltaisena viranomaisena (FivaL 6 luvun 50 i §)
 - Finanssivalvonta voi määrääjäksi, enintään kolmeksi vuodeksi, kieltää hallituksen jäsentä tai toimitusjohtajaa toimimasta tehtävissään, mikäli tiettyjä tilintarkastuslain tai EU-tilintarkastusasetuksen säännöksiä on vakavasti rikottu tai laiminlyöty (FivaL 3 luvun 28 a §)
- Muutamia tehtäviä tilintarkastusasetuksen perusteella kuten tilintarkastajan ilmoitusten vastaanottaminen erityistilanteissa kuten säännösten vastaisuudet sekä asiakkaan going concern -ongelmat

Tarkastusvaliokuntien toiminnan arviointi ja seuranta käytännössä – tilintarkastus



- Tehtävän laajuudesta ja toteuttamistavasta käydään parhaillaan keskustelua valvojen keskuudessa Euroopassa
 - EU:n tilintarkastusasetus ei tarkemmin määrittele, miten arviointia ja seurantaa tulee suorittaa
 - Lähtökohtaisesti tehtävä tulee nähdä osana tilintarkastusasetuksen mukaista tilintarkastusmarkkinoiden kehityksen seurantatehtävää
 - Tehtävän pääpaino on hankkia ymmärrystä siitä, miten tarkastusvaliokunnat hoitavat tilintarkastajan valinnan valmistelua, millaisia kriteereitä käytetään tilintarkastajan valinnassa ja miten tilintarkastajan rotaatio vaikuttaa tilintarkastuksen laatuun
- FEE:n mukaan joissakin EU:n jäsenmaissa on jo aikaisemmin ollut kansallisia käytäntöjä tarkastusvaliokuntien seurantaa koskien ja joissakin maissa nämä käytännöt saattavat olla tilintarkastusasetuksessa mainittua tehtävää laajemmat
- Alankomaiden valvoja (AFM) on vuonna 2015 tehnyt selvityksen, miten tarkastusvaliokunnat Alankomaissa käytännössä toteuttavat mm. tilintarkastusta koskevia tehtäviään

IFRS-valvonnan toimenpiteitä uuteen myyntituottoja koskevaan standardiin (IFRS 15) liittyen



Tilinpäätös 2015

- Katsottu mitä tietoja esitetään tilinpäätöksessä 2015 (keväät 2016)
- Tavoite: Arvioida listayhtiöiden valmistautumista

Kysely tarkastusvaliokunnalle

- Kysely 30:lle tarkastusvaliokunnalle/hallitukselle (kesäkuu 2016)
- Tavoite: Arvioida listayhtiöiden valmistautumista
- Johtopäätös: Moni yhtiö on käyttöönotossa myöhässä

Esitys listayhtiötilaisuudessa

- Pääesitys listayhtiötilaisuudessa 2016 (joulukuu 2016)
- Tavoite: Viestittää kyselyn tuloksista
- Johtopäätös: tieto ei saavuttanut kaikkia yhtiöitä/tarkastusvaliokuntia/hallituksia

Kirje tarkastusvaliokunnalle

- Kirje tarkastusvaliokunnalle/hallitukselle (joulukuu 2016)
- Tavoite: Kaikille tarkastusvaliokunnille/hallituksille tieto kyselyn tuloksista edistämään uuden standardin käyttöönottoa

Tilinpäätös 2016

- Käyty läpi tilinpäätöksen 2016 liitetietoja (keväät 2017)
- Tavoite: Valvoa ESMAn IFRS 15 kannanoton noudattamisesta → Tuloksista tiedottaminen kesäkuun 2017 Markkinat-tiedotteessa

Laadukas tilinpäätösinformaatio – poimintoja taloudellisen raportoinnin prosessista



- Yhtiön analyysit ja dokumentaatio
 - Evidenssi siitä, että tilinpäätös on IFRS-standardien mukainen
- Tilintarkastajan ammatillinen skeptisyys ja ammatillinen harkinta
- Tarkastusvaliokunnan kriittinen ja riippumaton näkökanta
 - Johdon harkinta ja arviot
- IFRS-valvonnan ja tilintarkastusvalvonnan toiminta

→ Palvelee myös tulevien tilinpäätösten laadintaa, tilintarkastajaa, tarkastusvaliokuntaa sekä viranomaisvalvontaa

→ Tilinpäätöksen luotettavuus

→ Edistää tilinpäätöksen ja tilintarkastuksen laatua

→ Yleinen luottamus finanssimarkkinoiden toimintaan



- Valvonta on luottamuksen rakentamisen edellytys
- Globaalit vaatimukset – Euroopan laajuinen valvonnan koordinointi
- Finanssikriisin seurauksena kansallisten arvopaperimarkkinavalvojen yhteisorganisaation asemaa vahvistettiin (nykyisin ESMA)
- ESMA:n tehtävänä sijoittajien suoja ja hyvin toimivat rahoitusmarkkinat –harmonisoinnin edistäminen
- Yhteinen IFRS-standardien valvontamekanismi –EECS (European Enforcers' Coordination Sessions)
 - Yhteiset valvontaa koskevat ohjeet –jäsenmaat: Comply or explain
 - Kunkin jäsenmaan viranomaisen tekee lopullisen valvontapäätöksen
 - Kullakin jäsenmaalla omat valtuudet sanktioiden antamiseen
- Merkityksellisten valvontapäätösten ja kannanottojen julkistaminen eri osapuolille

Tarkastusvaliokunnan roolista tilinpäätösraportointiin liittyen



- Auttaa hallitusta sen tehtävissä kuten
 - Kirjanpitolain 3 luvun 7 §: Tilinpäätös ja toimintakertomus on päivättävä ja kirjanpitovelvollisen on ne allekirjoitettava. Jos kirjanpitovelvollinen on yhteisö tai säätiö, tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoittavat hallitus tai vastuunalaiset yhtiömiehet ja toimitusjohtaja tai muu vastaavassa asemassa oleva henkilö.
- Edistää luotettavaa hallintoa
 - Seuraa tilinpäätösraportoinnin prosessia
 - Valvoo taloudellista raportointiprosessia
 - Seuraa yhtiön sisäistä valvontaa/tarkastusta
 - Tilintarkastukseen liittyvät merkittävät tehtävät
- Tärkeä rooli taloudellisen raportoinnin laadun parantamisessa
 - Asiantuntemus laskentatoimessa/tilintarkastuksessa/liiketoiminnassa
- Tärkeää muodostaa asioihin riippumaton näkökanta
 - Tarkastusvaliokunnan jäsen ei saa osallistua yhtiön tai sen konsernitilinpäätökseen yhdisteltävän yhteisön tai säätiön päivittäiseen johtamiseen (OYL 6 luvun 16 c §)



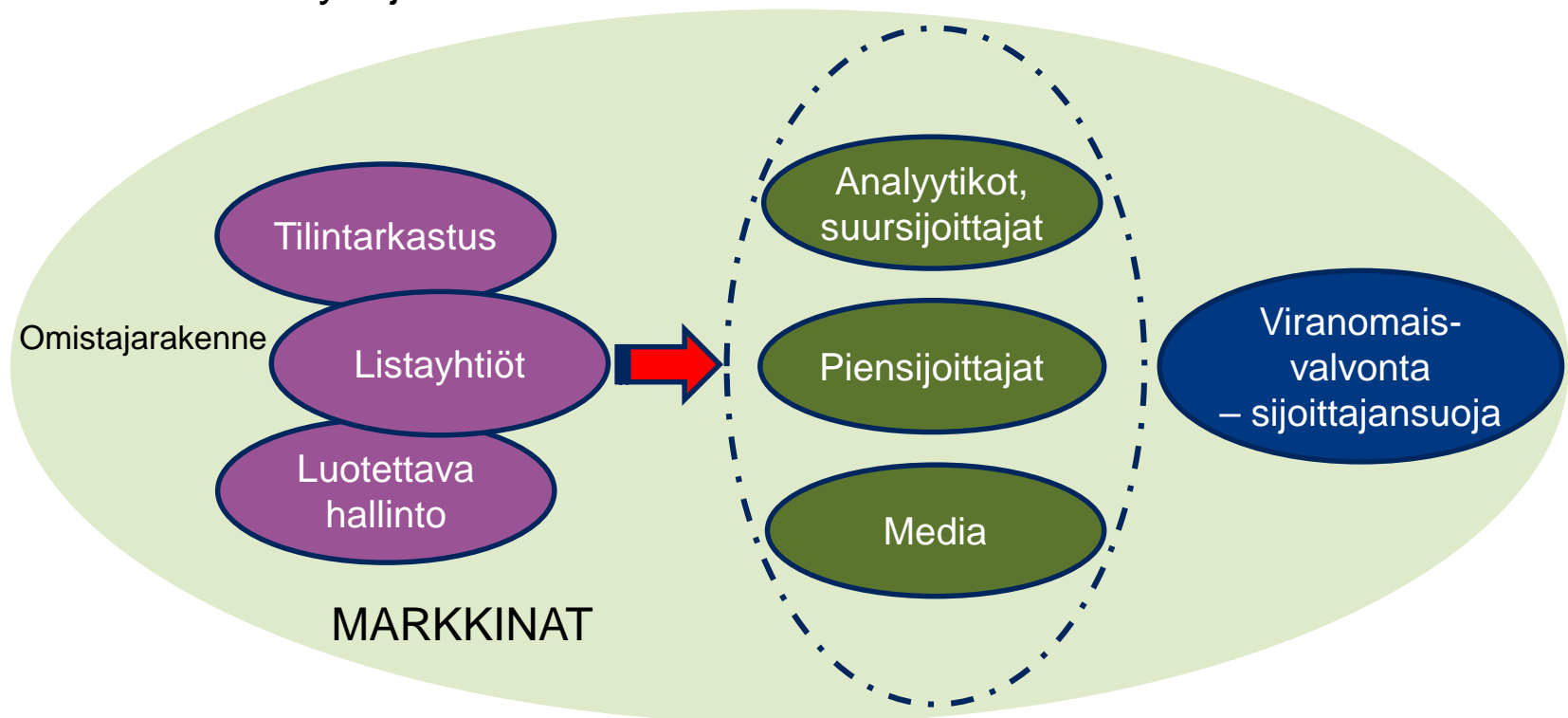
- Speech by Bricker/SEC, 24.3.2017
 - The ACs should also consider training and education programs to ensure that its membership has the proper background and stays current to relevant developments in accounting and financial reporting.
 - We have encouraged companies, their ACs, and their auditors to assess the quality and status of implementation to ensure that the new standards meet their objectives to better inform investors.
 - As part of the assessment we encourage ACs to anticipate, and require, dialogue with the auditor about auditors's views of implementation progress.
- The Center for Audit Quality issued (Dec 2016) an eight-page paper to give audit committees some pointers (Preparing for the New Revenue Recognition Standard: A Tool for Audit Committees)
 - I. Understanding the New Revenue Recognition Standard
 - II. Evaluating the Company's Impact Assessment
 - III. Evaluating the Implementation Project Plan
 - IV. Other Implementation Considerations

Laadukas tilinpäätösinformaatio – pääomamarkkinoiden peruspilari



■ IFRS-standardit

- Markkinoille merkityksellistä, luotettavaa, vertailukelpoista ja ymmärrettävää tilinpäätösinformaatiota
- Edellytys pääomien tehokkaalle allokoinnille
- Niiden käyttäjät:





A. Tiedon vertailukelpoisuuden ja läpinäkyvyyden osalta osittain ristiriitaisia tuloksia

- Pakollinen IFRS-standardien käyttöönotto on lisännyt vertailukelpoisuutta, taustalla ovat sekä tilinpäätösten yhtenäistäminen että parantunut informaation laatu (17 Euroopan maata) (Yip & Young 2012)
- Vertailukelpoisuutta alentavat edelleen maiden aikaisempien tilinpäätöstraditioiden jatkuminen ja muut kulttuurierot (von Keitz2006)
- Matalan sijoittajasuojan maissa tilinpäätösten laatu parantunut (Houqe & al. 2014)
- Informaation epäsymmetrisyys väheni ja tilinpäätöksen laatu parani erityisesti pankkien kohdalla (18 Euroopan maata) (Armstrong & al. 2010)
- Sijoittajien portfolioissa alipainotukset korjaantuivat, kun sijoituskohteen tilinpäätös IFRS-standardien mukainen (Yu & Wahid2014)
- Institutionaalinen sijoittaminen lisääntyy, kun yhtiö alkaa noudattaa pakollisesti IFRS-vaatimuksia (Floro & Pope 2012)



B. Markkinoiden toimivuuden näkökulmasta positiivisia tuloksia

- Analyttikoiden konsensusennusteiden virhe pienentyminen ja pienentyminen johtui yhtiökohtaisista eroista (Horton & al. 2013)
- Markkinoiden likvidisyys lisääntynyt, pääomakustannukset alentuneet, erityisesti maissa, joissa vahva valvontakulttuuri (26 maata, pakollinen IFRS-siirtyminen) (Daske & al. 2008)

Uuden myyntituottoja koskevan standardin (IFRS 15) vaikutuksista tilinpäätöksissä 2016



Parannusta edellisvuoteen verrattuna

- Yhtiöt esittävät selvästi enemmän tietoa kuin 2015 tilinpäätöksissä
- Tilinpäätöksissä 2015 ei käytännössä esitetty mitään

Tilinpäätöksissä 2016 yhtiökohtaista tietoa

- Yhtiökohtaista tietoa siitä miten uutta standardia sovelletaan
- Noin kolmasosa yhtiöistä esittivät yksityiskohtaisen kuvauksen ja selostuksen siitä kuinka uutta standardia sovelletaan eri myyntituottovirtoihin

Standardi otetaan käyttöön 1.1.2018

- Kaikki ottavat näillä näkymin standardin käyttöön 1.1.2018
- Täysin takautuva siirtyminen suositumpi kuin kirjaus oman pääoman kautta
- Osalle yhtiöistä kirjaus oman pääoman kautta voi jäädä ainoaksi vaihtoehdoksi

Harva yhtiö esitti euromääräisiä vaikutuksia tilinpäätöksessä 2016

- Harva yhtiö esitti euromääräistä tietoa (vaatii että käyttöönottoprojektissa ollaan pitkällä)
- Harva yhtiö indikoi merkittävää euromääräistä vaikutusta (usealla projekti vielä kesken)
- Yli puolet yhtiöistä ovat tunnistaneet muita vaikutuksia kuin laajemmat liitetiedot

Kesäkuun 2017 Markkinat-tiedotteessa kerromme enemmän

- Aiheesta tulossa artikkeli kesäkuun 2017 Markkinat-tiedotteeseen
- Finanssivalvonnan läpikäynnissä mukana noin puolet kaikista listayhtiöistä



- Finanssivalvonnan listayhtiötilaisuuden 2016 esitykset
http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Listayhtiolle/IFRS/Julkaisut/Esitykset/Documents/Fivan_listayhtiötilaisuus_2016.pdf
- Finanssivalvonnan blogikirjoitus ”Liikevaihto-tunnusluvun sääntelyssä ”Big Bang” – ovatko listayhtiöt ja sijoittajat valmiina?”
http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Tiedotteet/blogit/Pages/liikevaihto_tunnusluku_IFRS.aspx
- Center for Audit Quality:n opas tarkastusvaliokunnille uuden tuloutusstandardin käyttöönottoon valmistautumisesta (Joulukuu 2016)
<http://thecaq.org/preparing-new-revenue-recognition-standard-tool-audit-committees>
- Hollannin arvopaperiamarkkinavalvojan (AFM:n) raportti ”Report on audit committees – Review of the critical ability of audit committees with respect to financial reporting and audits (March 2015)
<https://www.afm.nl/en/professionals/nieuws/2015/mrt/rapport-auditcommissies>